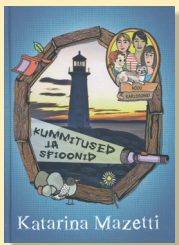
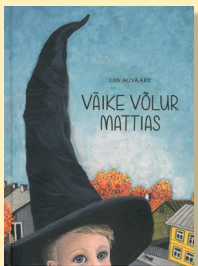
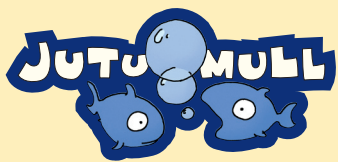

Nr 12

Detsember 2014

TRAFIKE

Viimastel aastatel on inimestel komme endast mobiiliga pilti teha. Sellest kombest on nakatunud isegi jõuluvana! Vana on päris pööraseks läinud muudkui klõpsutab ja klõpsutab. Jõuab käte kingiviimise aeg, päkapikud on ammuilma põhjapõdra saani ette rakendanud, aga jõuluvanal püsib mees vaid oma mobiiltelefon. Lõpuks hüüab põhjapõder ...

Mida põhjapõder hüüab?

Ootame sinu naljakaid vastuseid kuni 18. detsembrini Tähekeste toimetuse aadressil taheke@taheke.ee või Roosikrantsi 6, 10119 Tallinn. Vastusele lisa kindlasti oma nimi, vanus ja aadress!

Parimatele vastajatele on seekord auhinnaks Liis Auväärti raamat „Väike võlur Mattias” ja Katarina Mazetti raamat „Kummited ja spioonid” kirjastuselt Tänapäev.

Eelmisel korral tahtsime teada, mida üks supermees teistele ütleb. Täname kõiki, kes võtsid vaevaks nuputada! Toimetuse eriauhind kuulub 6-aastasele Herta Hiirele, kelle pakutud vastus on lühike ja lõvv „Superdame edasi!”.

Võiduvastused:

Supermees ütleb: „Kuulge, sõbrad! Kas me oleme ühe firma toodang? *Made in China?!*”

Karep Rutov, 9 a, Võrumaa

„Kuule sina, Esko! Miks lapsed seal üleval on?”

Frode Liidemaa, 6 a, Tallinn

„Hei, supermehed! Ma sain täna isaks!”

Joonas Puna, 7 a, Tartumaa

Herta saab auhinnaks raamatu „Konnade mäss”, Frode raamatu „Mis juhtus krokodilliga”, Joonas raamatu „Isaga kahekesi” ja Karep raamatu „Väike ja tugev”.

Palju õnne! Kõik auhinnad tulevad postiga.

TÄHEKE

Joonistanud Hillar Mets

Nüüd saab Tähekest lugeda ka iPadi tahvelarvutis!

Pildid liiguvad!
Kirjanikud loevad oma jutte ette!
Saad ise arvutis lahendada nuputusülesandeid!

Digi-Tähekest saab tellida koodiga:

SISUKORD

Luuletused <i>Tuuli Seinberg, Evelin Banhard</i>	4
Kärbseesenemetsa päkapikud <i>Monika Undo</i>	6
Luuletused <i>Laur Lomper</i>	8
Verivorst ja piparkoogid <i>Andrus Kivirähk</i>	10
Luuletused <i>Olivia Saar</i>	12
Kassipoeg <i>Sergei Sedov</i>	13
Post	14
Meisterdus <i>Talvelatern</i>	15
Ohoo! <i>Hull teadlane vastab jälle!</i>	17
Nali	18
Arva ära!	19
Koomiks <i>Häid jõule ja head uut aastat!</i>	20

TÄHEKE

SA Kultuurileht lasteajakiri
ASUTATUD JAANUARIS 1960 • ILMUB KORD KUUS

Toimetuse aadress:
Roosikrantsi 6, 10119 Tallinn
taheke@taheke.ee
Telefon 646 3697

Peatoimetaja: Ilona Martson
Kunstiline toimetaja: Priit Rea
Makett: Dan Mikkin

Toimetuse kolleegium: Jaanus Vaiksoo, Leelo Tungal,
Piret Raud, Kadri Tiisel

Tähekest saab tellida e-arve püsimaalsega
www.tellimine.ee

telefon 617 7717

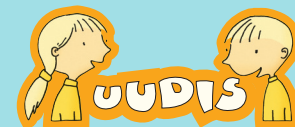
Esikaane on joonistanud Marion Undusk

ALGAB LUULEVÕISTLUS „MEIE OMA EESTI LIPP“

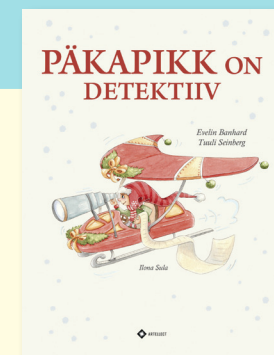
Tingimused:

- * luuletusi oodatakse täiskasvanud autoritelt;
- * luuletus ei tohi varem olla trükkis ilmunud ja selle kirjutamisel tuleks arvestada Tähekeses ilmuvate luuletuste pikkust ja lugejate vanust (5–9 aastat);
- * töid hindab lastekirjandusega tegelevatest professionaalidest koosnev žürii;
- * üks autor võib saata ka mitu luuletust, kuid žürii hindab kõiki luuletusi eraldi;
- * võistlus on anonüümne;
- * võistlustöid oodatakse A4-formaadis (iga luuletus eraldi lehel) kolmes eksemplaris koos märksõnaga tähistatud kinise ümbrikuga, mis sisaldab autori andmeid, 1. jaanuariks 2015 aadressile Täheke, Roosikrantsi 6, 10119 Tallinn;
- * võistluse auhinnafond on 2000 eurot ja seda rahastab Riigikantselei;
- * kõik auhinnatud tööd ilmuvad Tähekeses veebruari- ja märtsinumbrites 2015, Delfi Tähekeses ja Tähekeses Facebooki lehel. Samuti Riigikantselei ja Eesti lipu Facebooki lehel.

LUULERAAMAT JÕULUDEST

Järgmiselt leheküljelt leiad jõululuuletused, mis on pärit tuliuuest lasteluule raamatust „Päkapikk on detektiiv“. Luuletused on kirjutanud Tuuli Seinberg ja Evelin Banhard, pildid joonistanud Ilona Sula.

Tuuli Seinberg

PÄKAPIKK ON DETEKTIIV

PÄKAPIKK ON DETEKTIIV.
TAL ON TELESKOOPSTATIIV,
ET KA MITMEKORDSES MAJAS
NÄEKS TA LAPSI, KEDA VAJA.

PÄKAPIKUL SUPERSAAN,
TUHISEB KUI DELTAPLAAN
ÜLE LUMESÕJATANDRI,
LÄBI KINDLUSTE JA KAMBRI.

KRUTSKID KÕIK JA VÄIKSED VIMKAD
KIRJA SAAVAD JÕULUKRIMKAKS,
MIDA JÕULUTAAT SIIS LOEB,
KUI TA TEKI ALLA POEB.

Tuuli Seinberg

TALVEVAIKUS

ON TALVES PALJU VAIKUST
JA AEGAGI JUSTKUI ROHKEM.
ON TALV NAGU VÕLUPAIK, KUS
ISE IMESID TEHA ON UHKEM.

KA LAULUDE VAHEL ON PAUSID,
KELGUMÄELGI KUULDA VAID LUND.
AMMU ROOGASID TÄIS ON KAUSID,
VEEL EES VAID SEE TÄHTSAIM TUND,

MIL TASEMAST TASEMAKS JÄÄB JUST
ÜKS HETK ENNE KOPUTUST...

Tuuli Seinberg

LUMEVAAL

OH MIS LUGU, ISA TEATAS:
ÕUES TEE PEAL LUMEVAAL.
KUIDAS SAI TOO VAENE SINNA,
ELAME JU KUIVAL MAAL?

KAS TAL ÕUES KÜLM EI HAKKA?
KAS TA PIPARKOOKE SÖÖKS?
ÄKKI HOOPIS SUURDE TUPPA
SOOJA TOOMA PEAKS TA ÖÖKS?

LUMEVAAL EI KÜLMA PELGA,
HULLAB LUMEMERES TA.
PÄKAPIKUD TEMA SELGA
RONIVAD MEID PIILUMA.

Evelin Banhard
OOTUSE ÖÖ

„EMME, KAS PRAEGU ON IKKA VEEL ÖÖ?“
KOSTAB VAIKNE KÜSIMUS VOODIST,
KUS TEKIKUHJA ALL OOTAMISTÖÖD
KEEGI SUURE VAEVAGA TEEB VIST.

„EMME, KUI MA NÜÜD MAGAMA JÄÄN,
KAS SIIS ÄRGATES KOHE ON JÕULUD?“
JUBA KÜSIJA MURELIK HÄÄL
PÄRIS VALJUKS ON KASVADA JÕUDNUD.

„KULLAKE, PRAEGU ON TÕESTI VEEL ÖÖ,
AGA HOMMIK LÄHENEB ÜHA –
JA TEMAGA MÖÖDA TÄHTEDEVÖÖD
TIPIVAD SIIA KA PÜHAD.“

Evelin Banhard
TÜHJA SEST KÜLMAST

SALLID KAELA JA MÜTSID PÄHE –
ÕUES JÕULULUND SAJAB!
„ILMA KINNASTETA EI LÄHE!“
UKSELT JÄRELE KAJAB

EMA HÄÄL, KUID LAPSED ON JUBA
AMMU HULLAMAS HANGES.
KES KÜLL JÕUAKS OODATA LUBA?
JÄÄGU VÕI SÕRMED KANGEKS!

ÕHTUKS SEISAB LUMEMEMM HOOVIS,
TEMA KÜLMA EI PELGA.
AINULT NALJAVILUKS TA PROOVIS
EMA KASUKAT SELGA.

Monika Undo

KÄRBSESEENEMETSJA PÄKAPIKUD

Ühe väikese linna lähedal oli pealtnäha üsna tavaline mets, mida kutsuti kärbseseenemetsaks. Metsas elas päkapikupere. Nende kodu asus samblaga kaetud vana kännu sees. Kännu ümber kasvasid suvel ja sügisel imekaunid punase kübara ja valgete täppidega kärbseseened.

Selle pere kõige vanemad päkapikud olid vanaisa Loitsu ja vanaema Leelo. Leelole meeldis öhtuti kiiktoolis kiikuda ja kududa. Loitsu öhtutunnid möödusid tavaliselt päkapikuraamatut kirjutades.

Leelo ja Loitsu tütar Ülane armastas korjata taimi, neid kuivatada ja raviteesid valmis-

tada. Ülase mees Tuisk tegeles puutööga ning nende tütrele Pääsule meeldis kuulata vanaema Leelo lugusid päkapikkudest.

Kärbseseenemetsa pere polnud kaugeltki tavalised päkapikud. Nimelt polnud nad juba aastaid lastele kinke viinud. Teistel päkapikkudel algas detsembris kibekiire tööaeg – oli ju laste sussid ja sokid vaja igal öhtul kingitustega täita. Ja ikka oodati suuri ja kalleid kingitusi, kuna väikesed, odavad ja isetehtud asjad ei olnud laste meelest piisavalt head. Üldiselt üritasid päkapikud laste soovidega arvestada, kuid see oli tohutult raske. Enamik päkapikke oli jõuluõhtuks suurte pakkide tassimisest nii väsinud, et ei suutnud jõuludest rõõmu tunda.

Kärbseseenemetsa päkapikud aga ei käinud kunagi poes, vaid meisterdasid kõik üllatused ise. Nad tahtsid, et iga lapsele viidud kink oleks eriline. Kui lapsed hakkasid suuri ja kalleid kingitusi tahtma, siis nad enam laste juurde ei läinudki. Pealegi ei elanud nende naabruses ka kuigi palju inimesi, metsaservas asusid vaid mõned suvemajad.

Kuid enne viimaseid jõule kolis ühte sellisesse majja elama uus pere: isa, ema ja nelja-aastane Ida.

Ida oli väike armas heledate juustega tüdruk, kes hakkas kohe päkapikkudele meeldima. Üle pika aja otsustasid nad, et sellele lapsele tuleb midagi kinkida. Päkapikuvanaema Leelo kodus Idale kaunimustrilised sokid. Neisse sokkidesse põimis Leelo võlusõnu, et kandja varbad oleksid ka kõige paukuvama pakasega soojad.

Alles varastel hommikutundidel sai Leelo sokid valmis. Ta pani mütsi pähe ja mantli selga ning tõttas Ida maja poole. Lumi krudises ta jalge all. Taevas ei olnud ühtegi pilve ja Kuu kumas nagu suur latern. Kuult vaatas vastu Kuumehe nägu ja Leelo lehvitas Kuumehele. Kuumees naeratas vastu.

Kui Ida hommikul ärkas ja aknalaual olevasse sussi vaatas, nägi ta villaseid sokke. Tüdrukutirts puhkes lohutamatu nutma. Sokid! Ta polnud endale sokke soovinud! Ida ei proovinud neid isegi jalga.

Ida pettumusest teatas päkapikkudele tihane Kirgas, kelle pesa asus nende kodu kõrval männi ladvas. Päkapikud kurvastasid uudist kuuldes väga, kuna nad võtsid üldse kõike väga hinge. Enam nad Ida juures ei käinud ja muidugi oli siis tüdruk kurb, et tema suss tühjaks jäi.

Paar hommikut hiljem, kui päkapikud kodu ümbert lund kühveldasid, lendas tihane uuesti nende juurde ja teatas, et Ida on haige.

„Ülane, sul on ju keldris võlumett. Võibolla viiksid seda Idale? Tegelikult on ju Ida ja ta vanemad väga toredad. Nad panevad meile, lindudele, alati linnumajja süüa. Kardan, et ilma teie võlumeeta ei saa Ida jõuludeks terveks.“

Kui juba Kirgas abi palus, ei saanud päkapikud eitavalt vastata. Hämaruse saabudes toime-tasidki nad Ida sussi sisse väikese purgi mett.

Järgmisel päeval teatas tihane, et Ida oli mee üle rõõmus ja pärast selle söömist hakanud ta end paremini tundma. Tüdruk olevat isegi Leelo kootud sokid jalga pannud!

Päkapikud muhelesid heameelest.

Ida saigi enne jõule terveks ja rääkis lasteaias kõigile, millist ime-list mett päkapikud talle toonud olid. Ta näitas uhkelt ka võlusokke. Teised lapsed tundsid Ida juttu kuulates vähe-ke kadedust, sest poest võlusokke ega võlu-mett juba ei leia.

Päkapikud aga olid õnnelikud, et Ida-le kingid meeldisid. Suurest heameelest küpsetasid nad tüdrukule võlupiparkoo-ke ja Leelo kodus veel ühe hästi sooja sal-li, et Ida enam haigeks ei jääks.

Nii toredat jõuluaega polnud kärbseseene-metsa päkapikkudel juba ammu olnud!

Laur Lomper

ÖÖSEL ENNE JÕULUPÄEVA

ÖÖSEL ENNE JÕULUPÄEVA VILETS ON MU UNI,
ÄRKAN MITU KORDA ÜLES – KEEGI NAGU TULI.
EGA TEGELIKULT KARTA MISKIT MUUD EI OLE,
KUI ET EILE ÜTLES ATS, ET JÕULUVANA POLE.

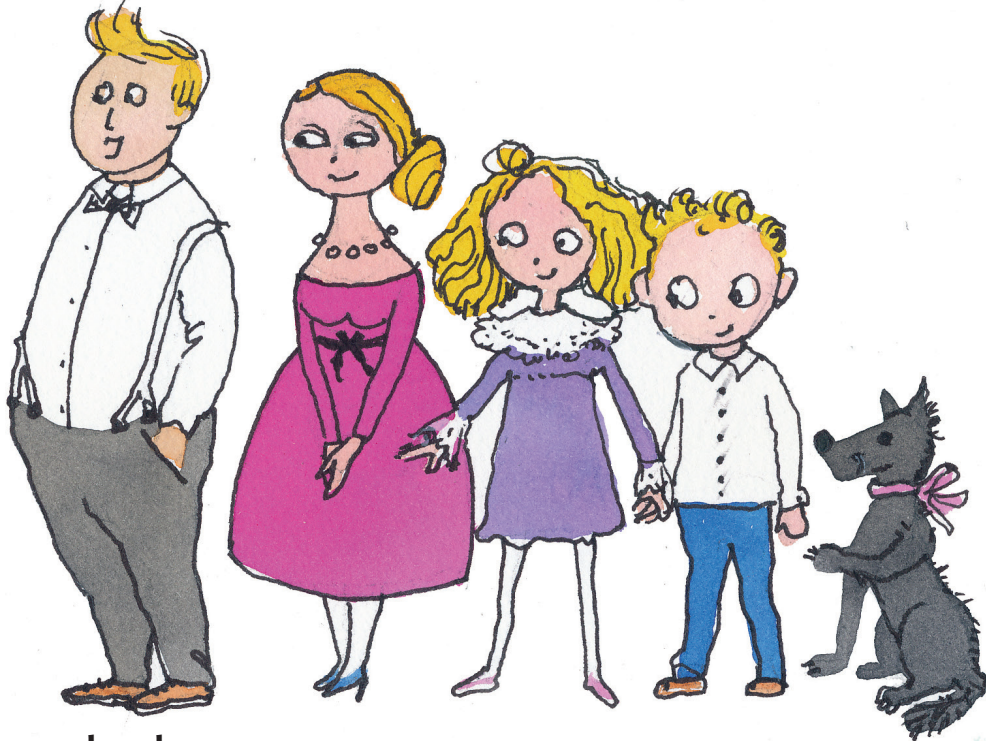
ATS ON PAHA POISS JA SEE ON JÕULUVANAL TEADA.
TEMA KÜLASTAB VAID NEID, KES SILMA JÄÄVAD HEAGA.
KINGITUSI TELLIDA SAAB TEMALT KIRJA KAUDU,
VASTU TAAT EI TAHA MUUD KUI LUULETUST VÕI LAULU.

TÄNAVU MA SAATSIN TALLE PIKA NIMESTIKU,
KIRJA JUURDE LISASIN VEEL VÄIKSE EESTI LIPU.
LUBASIN, ET KOOLITÖÖS MA EAL EI JÄTA VÕLGU,
SOOVISIN TAL PIKKA IGA, RÕÕMSAT MEELT JA JÕUDU.

ÜHE ASJA ON TA SAATNUD JUBA ETTE VALMIS,
SEE ON KAPIS RIIETE ALL PEIDUS PAPIST KARBIS.

EKS TA OLE VANA MEES JA KORRAGA ON KANDAM
LIIGA RASKE NELJANDALE KORRUSELE KANDA!

Laur Lomper

MINU JÕULUPÄEVIK

TÄNAVUNE AASTA TAAS ON NATUKENE PAREM,
JÕULUD JÄLLE ALANUD ON NATUKENE VAREM.
PARANDUS VIST TEHA TULEB SEINA PEAL KALENDRIS –
JÕULUÕIDE LÄKSID JUBA PARGIPUUD NOVEMBRIS.

JÕULUVANA POEVITRIINIS ISTUB KESET VAHTU,
TA EI LIIGUTA END VEEL JA ÖÖSEKS KA EI LAHKU.
KINKE TÄIS ON KOTT JA KÄED JA RIIULID TA ÜMBER,
VÄIKE RAAGUS SAUNAVIHT ON KLEEPUNUD TA KÜLGE.

MINA AGA RUTTAMA PEAN KOOLITEEL TAST MÖÖDA,
KUIGI TAHAKS ÜHTE ASJA OTSE TALLE ÕEDA:
KUI ON IKKA JÕULUD, SIIS EI PEAKS ME KÄIMA KOOLIS.
ETTEPANEK KIRJAS ON KA MINU KINGISOOVIS.

Laur Lomper

SEITSE SALMI

JÕULUDEKS MUL SEITSE SALMI SORAVALT ON SELGED
KUUS ON RAAMATUST JA ÜHE ANDIS ONU ENDEL.
JULGESTI MA VASTAN KA, KUI JÕULUVANA PÄRIB,
KUIDAS KOOLIS LÄEB JA KAS MA TOIDUD LÄBI NÄRIN.

PÄRIS KINDLASTI JÄÄB ISA ETLEMISES HÄTTA,
AGA EGA TEDAGI SAA KINGIST ILMA JÄTTA.
SIIS MA LIHTSAL KORDAN MÕNDA POPULAARSET PALA,
LAS NEED TEISED NAERDA, KUI ON RAHUL JÕULUVANA.

SIIS KUI PERELIIKMED KÕIK ON KÄTTE SAANUD KINGI,
MÄLESTUSEKS KUUSE JUURES TEEME PEREPILDI.
VIISAKUSEST KUTSUN TEDA KÜLLA JÄLLE SUVEL,
JÕULUVANA MUHELEB, KUID LAUSUB, ET EI TULE.

Joonistanud Jarõna Ilo

Andrus Kivirähk

VERIVORST JA PIPARKOOGID

Praeahjus elas verivorst.

Ahjus oli pime ja tahmane, ning mis kõige hullem – väga igav. Õieti polnudki seal muud midagi teha, kui ennast kerra tõmmata ja ahjuplaadi peal tukastada.

Või siis ahju aknast välja vaadata.

Sest õnneks oli ahjul klaasist uks ja vaade, mis sealt avanes, meeldis verivorstile väga.

Oo, kellele see poleks meeldinud! Verivorst nägi ehitud jõulupuud, millel igal õhtul süttisid küünlad. Ta nägi suurt vaagnat oranžide mandariinidega ning tulipunast jõulutähte. Ja siis nägi ta veel piparkoogimajakest ning piparkooke.

Nemad meeldisidki verivorstile kõige rohkem. Majake oli suur, paljude akendega ja tema katus oli suhkruglasuuri-

ga üleni valgeks värvitud. Majakeses elasid piparkoogipoiss, piparkoogitüdruk, piparkoogist jõulutaat ja piparkoogist kitseke. Ka nemad nägid väga uhked välja, neil olid rosinatest silmad ja glasuurist nõöbid. Kitsekesel ja jõulutaadil oli ka glasuurist habe, piparkoogitüdrukul oli vöödiline seelik ja piparkoogipoisil triibuline madruse-särk.

Verivorst vahtis neid oma pimedast ahjust päevad otsa. Piparkoogide elu tundus väga lõbus, nad muudkui mängisid oma maja ümber, naersid ja tantsisid, vahel aga ehtasid oranžidest mandariinidest lumememme.

Elu tahmases ahjus tundus talle aina koledam ja tüütum. Verivorst oleks kangesti tahtnud ka endale sellist ilusat kodu nagu piparkoogimajake! Kui saaks sinna vähemalt sisse piiluda, et näha, kas maja on seestpoolt sama kena kui väljast. Aga ta polnud kunagi ahjust väljas käinud ning see tundus talle liiga ohtliku seiklusena.

Viimaks võttis verivorst

siiski südame rindu. Piparkoogid olid läinud kuuse alla jalu-
tama ning majake seisis tühi. Verivorst lükkas ahjuukse ni-
naga lahti ja kalpsas välja. Ta
vudis kiiresti lauani, ronis möö-
da selle jalga üles ja juba ta oli-
gi piparkoogimajakese juures.

Lähedalt oli see veelgi kau-
nim. Seinad olid üleni glasuu-
riga kaunistatud, akende alla
olid joonistatud valged roosid
ja ukse peale väike südameke.
Verivorst pistis nina tuppa. Oi,
ka seest oli maja imeilus!

Samal hetkel kuulis ta hää-
li. Piparkoogid olid tagasi jõud-
nud. Verivorst ehmus, kargas
majakesse ja tõmbas ukse enda
järel kinni.

Piparkoogid nägid kohe, et
nende majaga pole õiged lood.

„Keegi istub seal sees!“ üt-
les jõulutaat ja osutas kepi-
ga majakese akna poole, kust
paistis verivorsti tume kogu.

„Oi, ta on üleni must! Ma
kardan!“ kiljatas piparkoogi-
tüdruk ja kattis näo kätega.
Selle peale ehmatas omakorda
verivorst ning hakkas jämeda
häälega urisema.

„Kuuled, kuuled, mis häält

teeb!“ hoiatas jõulutaat. „See on
mingi koletis! Võib-olla hunt!“

Piparkoogist kitseke hak-
kas seda kuuldes haledalt mö-
kitama ning peitis end jõulu-
taadi selja taha.

Ainult piparkoogipoiss ei
ehmunud põrmugi. Ta läks ja
koputas uksele.

„Kes sa oled ja mida sa meie
majas teed?“ küsis ta.

Verivorst ei vastanud, vaid
urises edasi. Piparkoogipoiss
piilus aknast sisse.

„Ole ettevaatlik, ta
võib hammustada!“ hüü-
dis piparkoogitüdruk.

„Oh, ei ta hammusta,“ ütles
piparkoogipoiss. „See on ainult
üks verivorst.“ Ta pistis käe ak-
nast sisse ja silistas verivorsti
nina. Vorst hakkas kohe niut-
suma ja lakkus piparkoogipoi-
si kätt. „Tubli vorst oled,“ kiitis
too. „Tule välja, ma annan sulle
pohlasalatit.“

Pohlasalat on verivorsti-
de lemmikroog! Verivorst lau-
sa tuiskas majast välja, saba
rõngas, ning asus pohlasalatit
limpsima.

„Ta on tegelikult päris ar-
mas,“ arvasid piparkoogitüd-

ruk ja jõulutaat, ning kitseke li-
putas vorstile sõbralikult saba.

Verivorst jäigi piparkoogi-
de juurde elama. Talle joonista-
ti sinepiga kaela ümber kuldne
rihm ning kui kuuse all jalu-
tamas käidi, viskas piparkoo-
gipoiss ühe okka võimalikult
kaugemale, mispeale verivorst
tõi selle joostes tagasi ja andis
käppa ka.

Olivia Saar
OODATU

JÕULULEIB ON IMELINE,
LÕHNAV, KOORIK KRÕBE,
JÕLUAEG ON ERILINE,
PUUDEL HÄRMAHÕBE.
JÕLUAJAL MÕTTED-SOOVID
HELGEMAD KUI EILE,
JÕLUÕHTUL KEEGI KAUGELT
TULEB KÜLLA MEILE.

Olivia Saar
KUUKUMA

OLED SA MÕNIKORD VAADANUD KUUD?
OLED NÄINUD TA SILMI JA SUUD?
NAGU NÜÜDKI – SULLE PILGUTAB SILMA,
LUBAB TOREDAT JÕLUILMA,
KULDSET KUUKUMA LUMELE HEIDAB
JA JÄLLE END PILVISSE PEIDAB.

Olivia Saar
ÕEKE

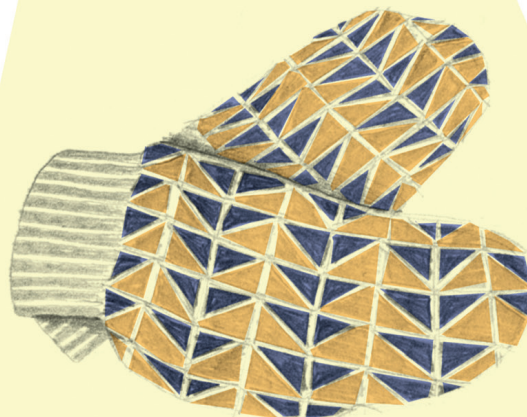
MINU VÄIKE ÕDE
PELGAB JÕULUVANA,
KUIGI ÕDE JUBA
ÜLE AASTA VANA.

JÕULUTAADI TULLES
POEB MU SELJA TAHA,
JÕULUTAADI POOLE
TULLAGI EI TAHA.

VÕTAN SÕTSE KINGI,
TÄNAN JÕULUVANA,
VABANDAN, ET ÕEKE
AINULT AASTA VANA.

Olivia Saar
TÄHTSAST TÄHTSAM

JÕULUDES EI OLE KÕIGE TÄHTSAM KINK
EGA VERIVORST JA MAITSEV JÕULUSINK,
PIPARKOOK JA MEMME POHLAMOOS,
TÄHTSAST TÄHTSAM SEE,
KUI PERE JÕLUÕHTUL KOOS.

Olivia Saar
KULDKÄBI

KÕIK KÄBID ON KUUSEPUU EHTEIKS,
IGAS KÄBIS SEEMNETESALV
NING KÄBID ON KELLEGI TOIDUKS,
KUI KÄES ON LUMINE TALV.

KÄBIKUNINGAS, TILLUKE ORAV
KOGUB KÄBISID ENNE LUND,
NAKSIB SEEMNEID PAKASEPÄEVIL
JA ÖÖSEL NÄEB KULDKÄBIST UND.

Sergei Sedov

KASSIPOEG

Pehmete mänguasjade osakonnas elas kassipoeg. See kassipoeg oli väga suur. Kaks korda suurem kui jõehobu ja kolm korda suurem kui elevant.

Selline oli see kassipoeg. Ja ülejäänud loomad ei sallinud teda.

„Kuidas saab kassipoeg olla suurem kui tiiger?“ pahandas tiiger ja unistas, kuidas ta kassipoega sabast hammustab, kuid kartis seda teha.

Ka lapsed kartsid hiigelsuurt kassipoega. Nad mõnikord muidugi ostsid ta ära, kuid ei suutnud minema viia. Seepeale andsid emad kassipoja müüjale tagasi ja ütlesid:

„Parem ostame selle armsa vaala seal.“

Isegi vaal oli kergem kui kassipoeg.

„Kas tõesti ei viida mind ialgi koju?“ mõtles kurvalt hiigelsuur kassipoeg. Ja paistis, et nõnda oli see tõesti.

Kuid ükskord jõulu eel jäi kassipoeg pehmete mänguasjade osakonda üksi. Kõik teised olid lapsed koju viinud. Viimasena osteti ära tiiger. Enne oma uue peremehe sülle hüppamist jõudis too kassipoega sabast hammustada, ent kassipoeg mõtles oma asjade peale ega märganud midagi. Poole tunni pärast pidi ju kauplus kinni pandama.

Äkki, päris enne sulgemist (kui lootust polnud enam jäänud), läksid Laste Maaailma kaupluse ukсед pärani ja poodi tormas punapäine plika.

Ta nõudis endale puust ratsahobust. Kuid hobuseid poes polnud.

Ja siis taipas kassipoeg, et see on tema viimane võimalus. Ühe võimsa hüppega lennutas ta ennast üle leti ja seisis tüdruku kõrvale, näidates kogu oma olekuga, et ta pole sugugi kehvem kui hobune.

Ja tüdruk istus julgelt kassipoja turjale, ning ta vedas tüdrukut läbi kõigi Laste Maaailma kaupluse osakondade. Kui nad pehmete mänguasjade osakonda tagasi jõudsid, ei saanud tüdruk ilma kassipojata enam elada. Tuli välja, et kassipoega polnudki vaja minema viia, ta ju võis ise minema viia kelle iganes.

Vene keelest tõlkinud Ilona Martson
Joonistanud Ulla Saar

KOHTUMINE NINJA-VIINERIGA

Aleksandra Sokolova,
Sillamäe vanalinna kool

Alisa Zavizion,
Sillamäe
vanalinna kool

Katrin sõi hommikust. Äkki kuulis ta häält, mis ütles: „Ära söö viinereid!“

„Miks?“ küsis Katrin.

„Sest sa sööd muidu minu ära,“ kostis väga kuri hääl.

Katrin ehmus, kuid kogus end pea-
gi ja ütles ülbe häälega: „Keda huvitab?“

Ta vaatas taldrikule.

Viiner karjus: „Ma olen *ninja!*“

„Tõesta!“ ütles Katrin. Viiner muutus inimesepikkuseks ja talle tekkis *ninja*-riietus. Ta hakkas oma tagumikuga vehkima ja ütles: „Hijaa-haijaa!“

Katrin ehmus, ta oli kindel, et muudab viineri tagasi väikeseks ja saab ta ära süüa, kui vaid viinerile kahvli sisse lööb. Ta tegi seda, aga viiner ütles vaid: „Ai, ära torgi, totakas tüdruk!“

Siis kuulis Katrin ema häält. Ema oli ukse taga, ta küsis: „Kellega sa räägid?“

Katrin vastas: „Ei kellegagi.“

Ema tuli tuppa, vaatas Katrinit üllatunult ja läks jälle õue rohima. Katrin sõi kiiresti viineri ära.

Margarita Väljako, 2. kl,
Tallinna Mustamäe
gümnaasium

Mihkel Toomsoo, Emmaste põhikool

METSAS

Metsateid ja metsaradu
lehti maas on nendel sadu
järvekene suliseb
ojakene vuliseb
krobeline puukoor
selle otsas leheke
lehe otsas lepatriinu
kellel täppe peal on sadu

Piibe Jagomägi, 6 a, Tartu

TILL KASVAB

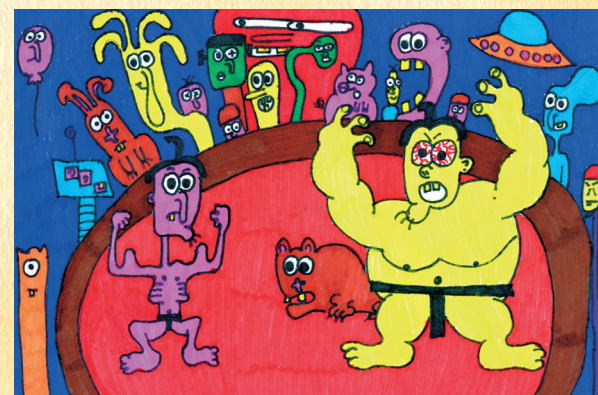
Võtame poti, paneme mulda
seemned, aga kas saame sealt kulda?
Ei saa me kulda sealt,
kuid aidata võid sa kasta teda
ja pühapäeval võid sa süüa seda.
Seemned on muutunud TILLIKSI!

Joonas Sooneste, 6 a

SIGA

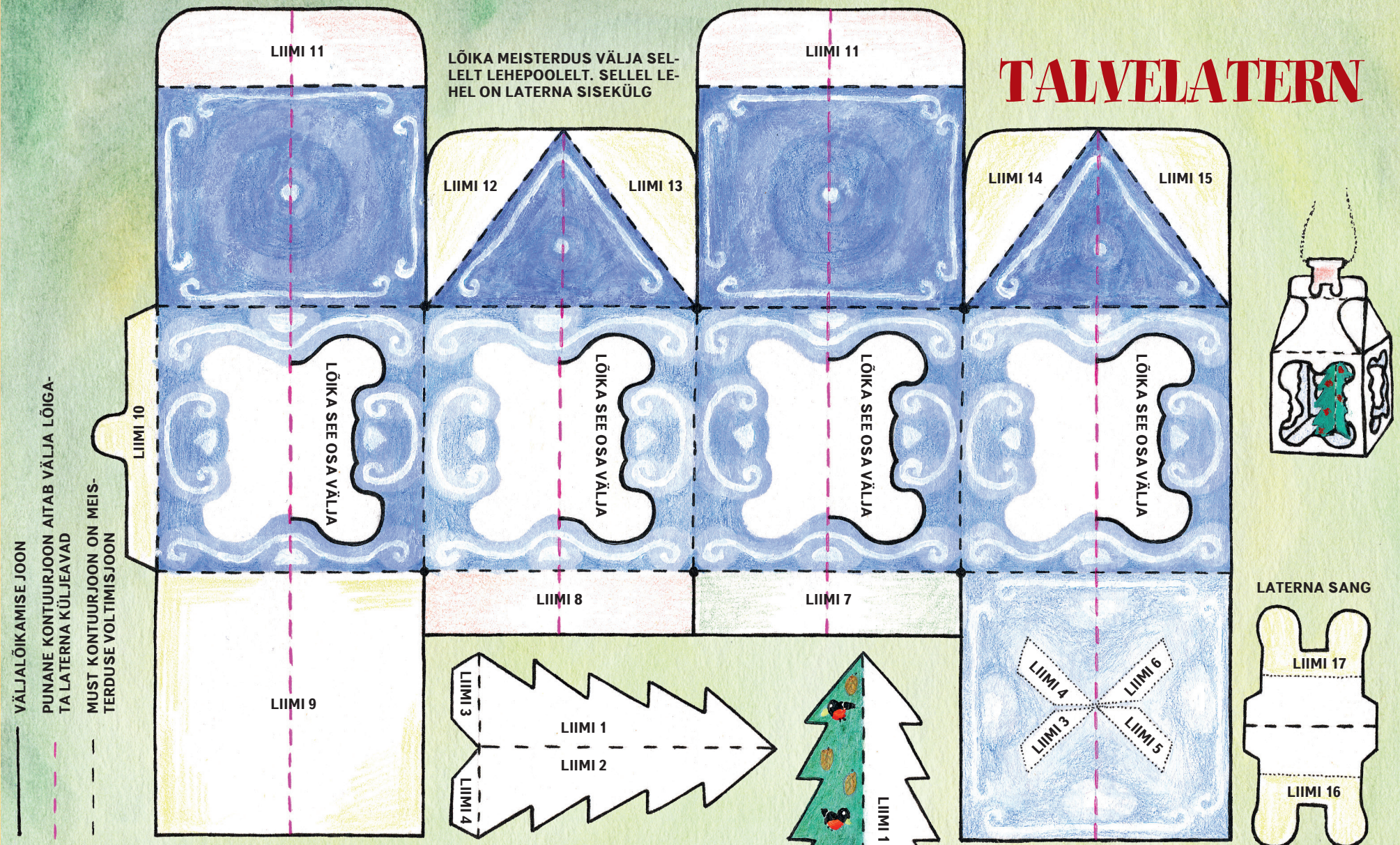
Aias istub väike siga.
Seal ei ole miskit viga.
Keset platsi seal ta on
nagu roosa lehekonn.
Seale meeldib olla seal,
jalad harkis, kuklas pea.
Sest et siga on veel väike
ja et taevas paistab päike.

Saskia Samberg, 8 a

Kristjan Tigane, 5. kl, Miina Härma gümnaasium

TALVELATERN

LATERNA SANG

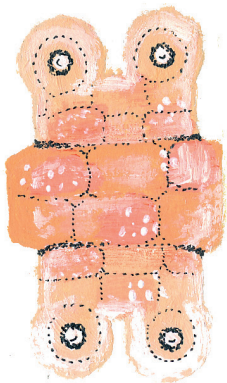
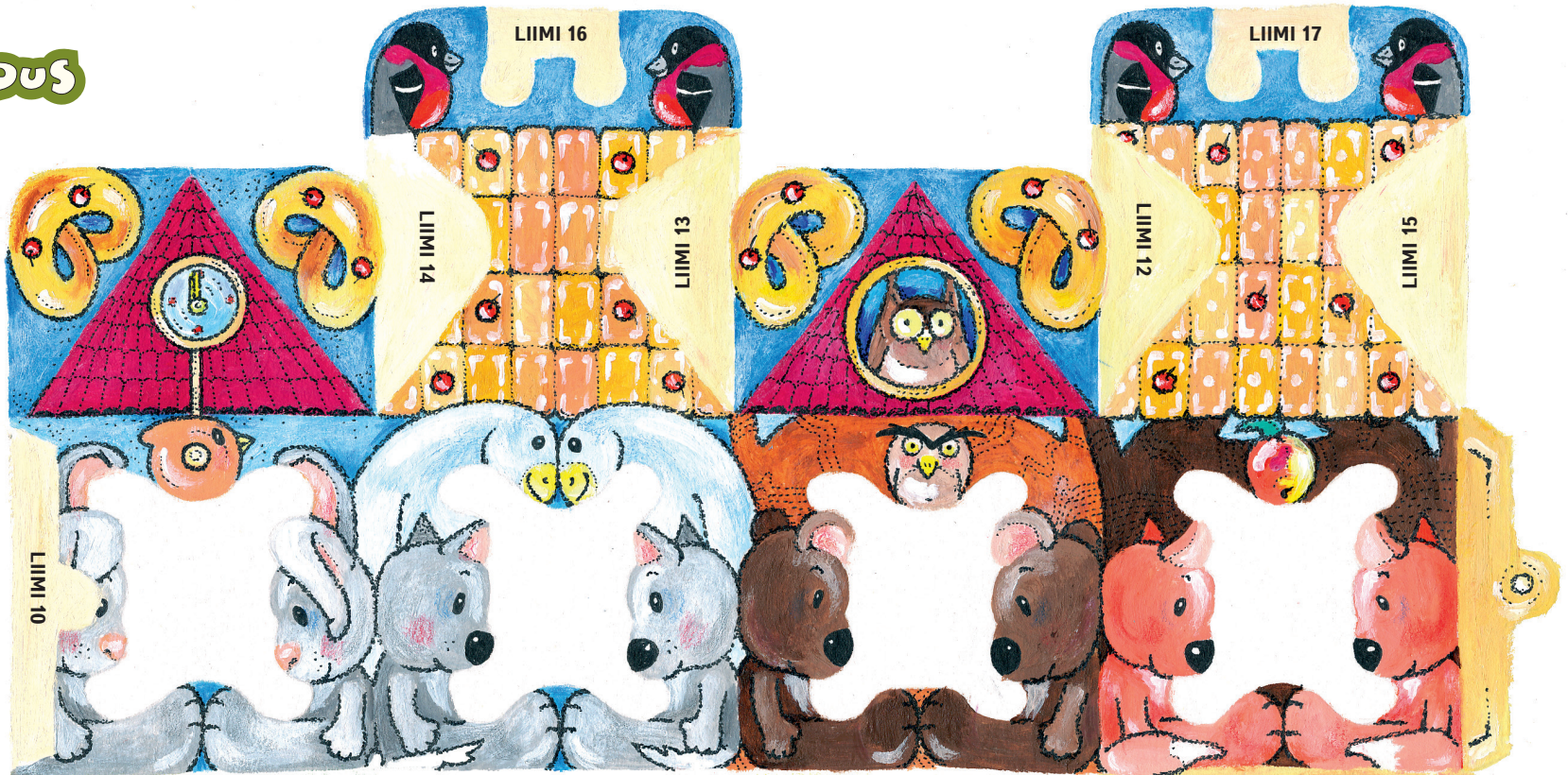
1. LÕIKA VÄLJA LATERNAKARP, SANG JA KUUSE OSAD.
2. VOLDI KARBIL MÕÖDA PUNAST KONTOURI KÜLJEOSAD KESKELT POOLEKS JA LÕIKA MÕÖDA MUSTA JÄMEJOONT VÄLJA LATERNA KÜLJEAVAD.

ALUSTA LÕIKAMIST VOLTIMISJOONE POOLT. NII LÕIKAD KORRAGA VÄLJA ÜHE LATERNA KÜLJEAVA KAKS POOLT JA SAAD LIHTSALT AVA PABERI SISSE LÕIGATA.

3. VOLDI KARBI KÜLJED UUESTI SIRGEKS TAGASI. PUNASEID KONTOURJOONI OLI SUL VAJA AINULT ILUSAKUJULISTE AVADE LIHTSAKS VÄLJALÕIKAMISEKS. LATERNA VOLTIMISEKS KASUTA MUSTA KONTOURJOONT.
4. VOLDI KUUSE KOLM OSA KESKELT POOLEKS, NII ET SELLE LEHEKÜLJE JOONISTUS JÄÄB VÄLJAPOOLE!
5. KLEEBI KUUSK KOKKU. LIIMIMISEL KLEEBI SAMAD NUMBRID ÜKSTEISE PEALE.
6. KLEEBI KUUSK LATERNA PÕHJALE. SEE JÄÄB LATERNA SISSE JA PAISTAB LÄBI KÜLJEVADE.

Meisterdamist õpetas Tiia Mets

KUI OLED SANGA POOLEKS VOLTINUD, SAAD SELLE VAHELE LATERNALE NÖÖRI VÕI PAELA KINNITADA.

LIIMI 9

LIIMI 7

LIIMI 8

LIIMI 5

7. KLEEBI LATERN KOKKU. ALUSTA PÕHJAST, KLEEBI KUUSEPUU ALUSE ALLA JÄRJEST LATERNA KÜLGEDE ALL OLEVAD OSAD NEIL OLEVATE NUMBRITE JÄRGI. SAAD NELJAKANDILISE LATERNA PÕHIVORMI (LIIMI 7 – 9).

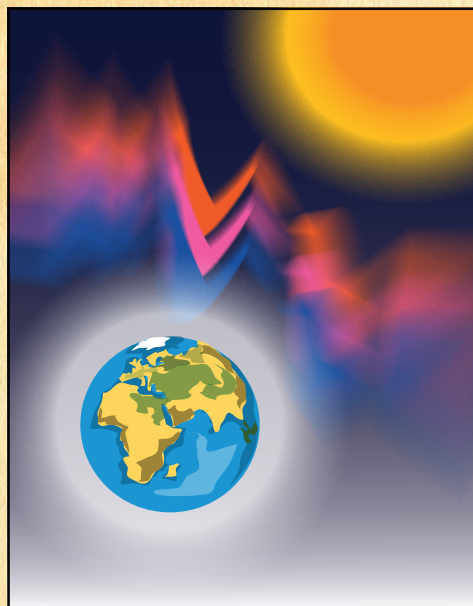
8. KLEEBI KINNI LATERNA KÜLG (LIIMI 10).

9. KLEEBI LATERNA KALDUS KATUSEOSAD OMAVAHEL ÜLEMIST ÄÄRT PIDI KOKKU (LIIMI 11).

10. KLEEBI KALDUS KATUSE PEALE KRINGLI KUJUTISEGA OSAD (LIIMI 12 – 15).

11. VOLDI LATERNA SANG POOLEKS. KLEEBI SEE LATERNA KATUSEHARJALE (LIIMI 16, LIIMI 17). SAAD SANGAST NÖÖRI VÕI KITSAMA PAELA LÄBI PANNA (VÕID SEDA TEHA KA ENNE SANGA PAIKAKLEEPIMIST). NII SAAD OMA LATERNAT KA RIPUTADA.

HULL TEADLANE VAŠTAR JÄLLE!

Kuidas tekivad virmalised?

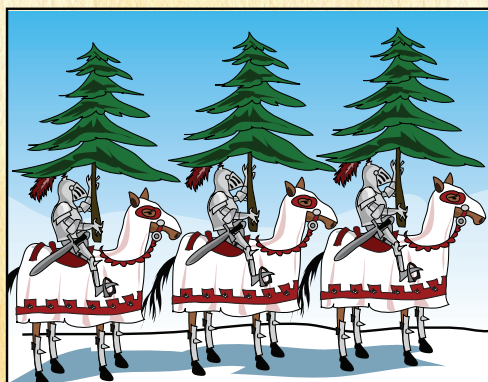
Maad ümbritseb õhukiht – atmosfäär. Virmalised tekivad atmosfääri kõrgemates kihtides siis, kui päikesetuul pörkab kokku Maa atmosfääriga.

Sellest kokkupörkest tekivadki valguskiired, mida meie näeme pimedatel talveöödel värviliste sähvivate virmalistena. Kuna virmalised tekivad maapinnast umbes 105 kilomeetri kõrgusel atmosfääri üsna laial alal, siis võib neid korraga näha nii Euroopas kui ka Põhja-Ameerikas.

Kus ja millal ehiti esimene jõulupuu?

Millal esimene kuusepuu tuppa toodi ja ära ehiti, ei tea vist keegi. Küll aga on teada, et vanade eestlasteni jõudis jõulupuukomme baltisaksa mõisnike kaudu.

Kuid selle üle, kus maal esimesena linnaväljakule jõulupuu püsti pandi, käib äge vaidlus tänini. Ajaloolased arvavad, et kõige esimene jõulupuu ehiti 1441. aastal Tallinna Raekoja platsil ning järgmisena pandi jõulupuu püsti Riias 1501. aastal. Kui ajaloolastel on õigus, jäävad paljud tähtsad linnad meist kaugele maha. Näiteks Berliinis seati jõulupuu raekoja ette alles 1780. aastal, Londonis 1840. aasta paiku ning Pariisis 1865. aastal.

Miks lumi krudiseb?

Kindlasti oled pakasega õues jalutades märganud, et lumi kriuksub ja krudiseb saapatalla all. Kui õues on aga sula, on lumes kõndides ainult sahinat kuulda. Miks siis lumi külma ilmaga krudiseb?

Vastus on väga lihtne. Kui õues on külma rohkem kui kümme kraadi, on lumi kõva ja jäik, ja kui sa siis lumele astud, purunevad lumekristallid ja neid koos hoidvad sillakesed. Ja just kristallide-sillakeste katkiminekust kriuksumine tekibki.

HULLU TEADLASE
KABINETTI SAAB UUDIS-
TADA TARTU ÜLIKOOLI
MUUSEUMIS
www.muuseum.ut.ee

KABINETIS
KORRALDATAKSE KA SÜN-
NIPÄEVI JA KOOLITUNDE!

Alar Pikkorainen VAAT MIS JUHTUS!

**PÄKAPIKUD PIPARKOOKE
TULID TOOMA HANEREAS
LOOTUSES, ET LASTEL SALMID
ÕPITUD JA PEAS.**

**KUNA KAUGEL PÕHJAS POLE
KUIGI PALJU AUTOTEID,
PÄKAPIKUD KUUE KÜLGE
EI PAND HELKUREID.**

**AGA EEMALT ILMUS MASIN,
ROOLIS MEIE JÕULUMEES.
EHKKI NÄHTAVUS NII KASIN,
PIDAMA SAI TEEL.**

**NOOMIS TAAT ME PÄKAPIKKE,
ET NAD POLNUD NÄHTAVAD.
ET NAD ENAM SIUKSEID TÜKKE
EI TEEKS KESET LAPIMAAD.**

Joonistanud Alar Pikkorainen

Peres kasvab kaks poega – üks optimist, teine pessimist. Jõuludeks saavad mõlemad kingitused: pessimist saab puuhobuse, optimist – hobusepabulad.

Pessimist viriseb: „Ma tahtsin suurt, aga see on väike. Tahtsin valget, aga see on must.“

Optimist rõõmustab: „Mina sain päris hobuse, ainult et see jooksis ära!“

Jõuluvana lubab lastele, et see, kes esitab kõige pöörasema luiske- loo, saab kotitäie kommi. Enne loeb ta neile aga veel sõnad peale:

„Tegelikult on valetamine üks väga paha asi. Kui mina väike olin, ei valetanud ma mitte kunagi!“

Seda kuuldes jäävad lapsed vait, Juku aga pomiseb:

„Kommikott on läinud – selle loo peale pole enam midagi öelda ...“

Jõuluvana ja päkapikk sõidavad saaniga. Jõuavad ristteele.

„Vaata sina vasakule, mina vaatan paremale,“ soovitab jõuluvana. Teevadki nii, kuid põrutavad ikkagi autole otsa.

„Oleks pidanud ette ka vaatama,“ toriseb jõuluvana.

Juku annab müüjale sada eurot ja ütleb:

„Ma sain jõulukingi, aga see on liiga väike. Palun vahetage suurema vastu.“

Kaks päkapikku ajavad omavahel juttu:

„Kas jõuluvana on juba meie uut külmkappi näinud?“

„Muidugi on.“

„Ja mis ta selle kohta ütles?“

„Mitte midagi. Ta pole sellest veel välja tulnud!“

Juku kutsub sõbra jõuluaheajaks külla ja vabandab tema ees:

„Minu tuba on pisut imelik, aga ära tee sellest väljagi: vanaema just koristas.“

Esimesel jõulupühal kohtuvad kaks talumeest:

„Tead, ka mina panin sel aastal oma naisele jõulukingi kuuse alla.“

„Noh, ja mis ta ütles?“

„Ei midagi, otsib alles. Mets on meil ju suur ...“

Lapsed, kutsume kõik koos „Jõuluvana,“ ütleb kasvataja lasteaia jõulupeol.

„Jõu-lu-va-na!“ hüüavad lapsed kooris.

„Aga nüüd,“ jätkab kasvataja, „üllatame õige jõuluvana!“

„Tõm-ba ut-tu!“ karjuvad lapsed.

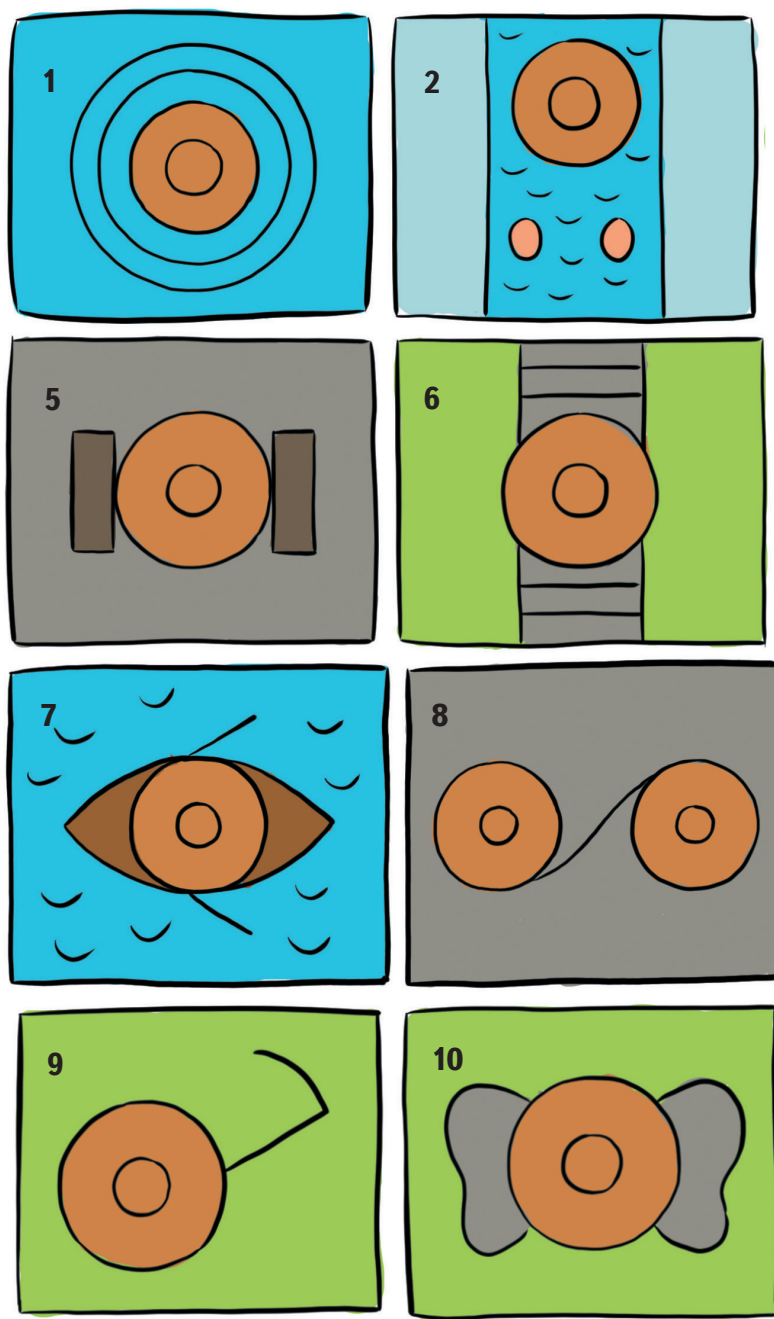
Jõuluvana toob mehele jõuludeks lipsu: inetu ja liiga lühikese.

„Noh, kallid, kuidas sulle kingitus meeldib?“ küsib naine. „Mis sinu arvates siia juurde kõige rohkem sobib?“

„Habe!“ vastab mees vihaselt.

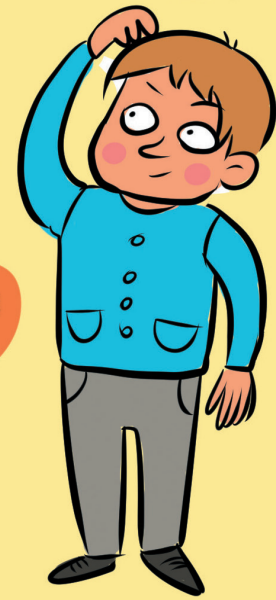
Joonistanud Elina Sildre

ARVA ÄRA,
MIDA MA
TEEN.

MÕISTA,
MÕISTA,
KES NEED
ON?

MEES LÄHEB LAKKA,
LATT SELJAS, NODI EES,
HIIREKELDER KESKEL.

PÄEVAL KARJAS,
ÖÖSEL ORJAS.

SEISAB AASAL,
KASUKAS SELJAS.

MEES KÜNNAB, EI OLE
ATRA EGA HOBUST.

PÄEVAL ELAB,
ÖÖSEL SURNUD.

PUDRUPADA METSAS,
KÜLALAPSED ÜMBER.

ÜHE MEHE MÕISTUS,
ÜHEKSA MEHE RAMM.

MEES KÄIB MÖÖDA MAAD,
ELUMAJA SELJAS.

HOMMIKUL NELJA
JALAGA, LÕUNAAJAL
KAHE JALAGA, ÖHTUL
KOLME JALAGA.

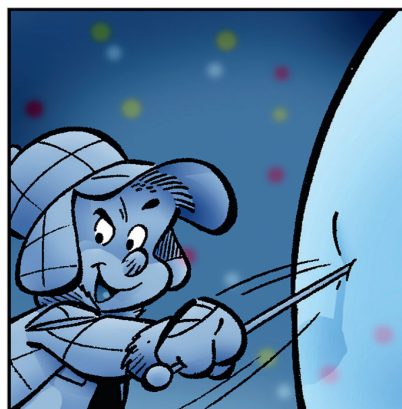
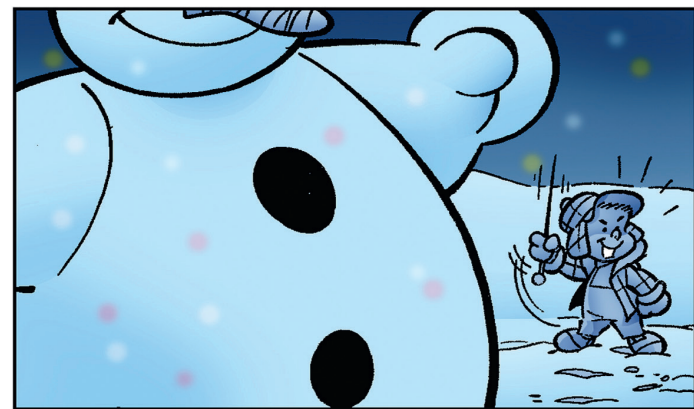
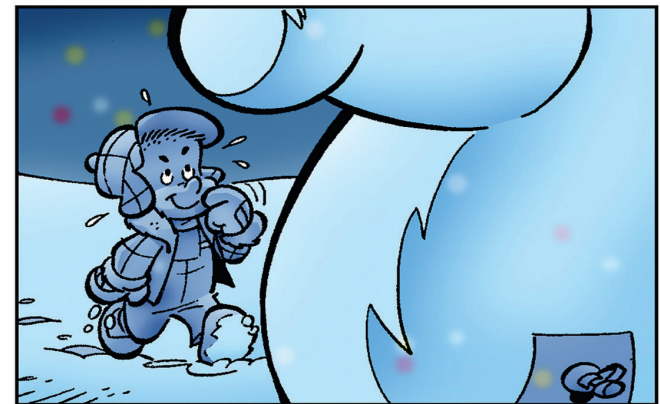
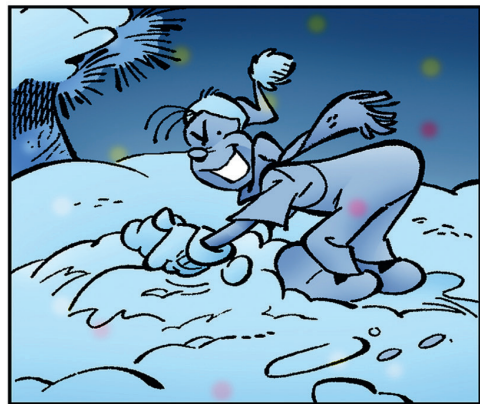
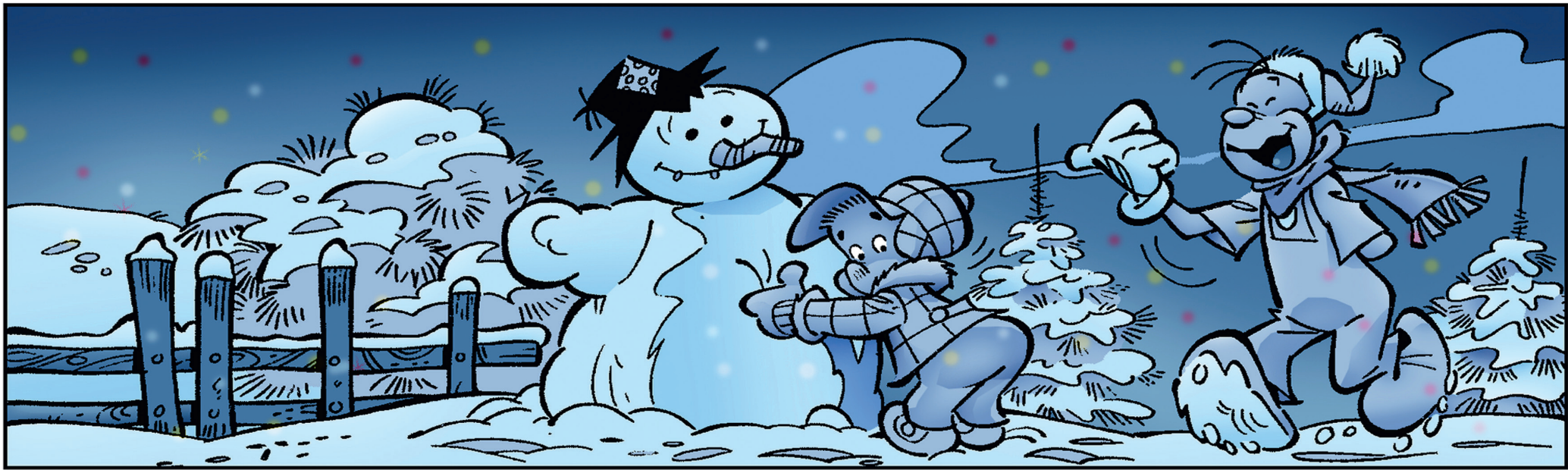
Nuputusülesanded on pärit kaardikomplektist „Head Eesti mõistatused“, mis on loodud kirjastuse Loothooq koostöös Eesti kirjandusmuuseumiga, autor on Piret Võrdala.

Joonistanud Elina Sildre

Ootame vastuseid 18. detsembriks aadressil ristsona@taheke.ee või Roosikrantsi 6, 10119 Tallinn. Parimate lahendajate vahel loositakse välja kaardikomplekt „Head Eesti mõistatused“!

EELMISE „ARVA ÄRA!“ VÕITJA ON GEORG KEERIG (9 A) TALLINN. PALJU ÕNNE!

HIND 1.50 EUROT

Joonistanud Thomas Scheileke